

OPŠTINSKI SUD U DEČANIMA

Predsedavajući sudija:

EULEX sudija Riku Jaakkola

10.06.2011.

C br. 275/2009

Tužioci Miloš Vukčević, Podgorica, Crna Gora;
Stevan Vukčević, Podgorica, Crna Gora;
Jovanka Vukčević, Podgorica, Crna Gora;
sve zastupa advokat Selim Cacaj

Tuženi Lipljan Teodosije Šibalić, Dečani;
zastupa ga advokat Ljubomir Pantović

Predmet Odštetni zahtev,
vrednost spora: 70,000 Evra

Glavni pretres 18., 19. i 26. maja 2011.

REŠENJE

Zahtev se ODBACUJE. Tužioci se obavezuju da solidarno plate tužiocu 1,186,50 Evra kao nadoknadu za troškove postupka. Od tog iznosa 500 Evra naplatiće se od iznosa koji su tužioci deponovali na sudu za troškove postupka.

OBRAZLOŽENJE

Nesporne činjenice

Ilija Vukčević je 4. januara 1967. sklopio ugovor o stanarskom pravu na stan površine 38.23 m² koji se nalazi u kući u Ul. Edvarda Kardelja (kasnije Manastirska ulica) br. 35. U kući su bila dva stana, a Ilija Vukčević je stanovao u jednom od njih. Godine 1993. Ilija Vukčević je stan otkupio prema članu 16 Zakona o stanovanju (50/92). Prema ugovoru, "kupac stiče pravo na sve druge prostorije".

Ilija Vukčević je preminuo 12.6.2002. Tužioci su stekli pravo na imovinu u vlasništvu Ilije Vukčevića nasleđivanjem. Jovanka Vukčević je udovica preminuloga. Miloš i Stevan Vukčević su sinovi preminuloga. Opštinski sud u Dečanima izdao je rešenje sa ostavinske rasprave 20.1.2011. Prema tom rešenju, svaki od tužilaca nasledio je jednu trećinu nepokretnosti- stana površine 38.23 m², lociranog u Ul. Edvarda Kardelja br. 35 u Dečanima.

Tužba

Tužioci zahtevaju da tuženi svakom od njih plati po:

- 20,000 Evra za materijalnu štetu, i
- 3,333,33 Evra za pretrpljenu bol, strah i uznemirenost,

Ukupno: 70,000 Evra, čemu bi se dodale zakonom propisane kamate od podnošenja tužbe, 11.6.2009 do konačne isplate. Dalje se u tužbi traži da im optuženi nadoknadi troškove postupka u iznosu od 2,082 Evra.

Osnove za tužbu

Do kraja oktobra 2007. tuženi je protuzakonito srušio njihov stan površine 38.23 m², koji se nalazio u kući u Ul. Edvarda Kardelja (kasnije Manastirska ulica) br. 35 i pomoćnu zgradu površine 80 m². I kuća i pomoćni objekat sagrađene su početkom 1950-tih. Pomoćnu zgradu sagrađio je Ilija Vukčević. I stan i pomoćna zgrada sagrađeni su od kamena i njihova ukupna vrednost bila je najmanje 60,000 Evra.

Protuzakonitim rušenjem tih zgrada tuženi je tužiocima naneo i nematerijalnu štetu. Tužioci su bili traumatizovani rušenjem kuće u kojoj su živeli od 1966. godine. Tim događajem su bili veoma uznemireni i pretrpili su strah i bol. Odgovarajuća nadoknada za ovo je 3,333,33 Evra po tužiocu, tj. ukupno 10,000 Evra.

Odgovor

Tuženi je opóvrgao navode iz tužbe. Prvo, postoji proceduralna prepreka da sud postupi po tužbi. Drugo, tuženi nije srušio nijednu od zgrada u vlasništvu Ilije Vukčevića. Tuženi traži i da mu tužioci isplate nadoknadu za sudske troškove u iznosu od 1,550,18 Evra.

Osnove za odgovor

Postoji proceduralna prepreka da sud postupi po tužbi, jer tužioci nisu dokazali da imaju aktivnu legitimaciju u ovom predmetu.

Tuženi nije srušio te zgrade. Tužioci nisu dokazali da je na toj lokaciji ikada postojao pomoćni objekat. Čak i da je postojala pomoćna zgrada, nema dokaza da je Ilija Vukčević stekao vlasništvo nad njom. Dakle, tužioci nisu bili vlasnici pomoćnog objekta.

Čak i pod pretpostavkom da se tužba prihvati kao utemeljna, odštetni zahtev za materijalnu štetu je procenjen previsoko. Stvarna vrednost stana i pomoćnog objekta nije ni blizu 60,000 Evra.

Tužioci nemaju pravo na odštetu za nematerijalnu štetu ni pod kojim okolnostima. Nema dokaza za ikakvu bol, strah i uznemirenost za koje bi trebalo isplatiti odštetu.

Razvoj postupka

Rešenjem Eulex sudije, koji je delao po ovlašćenju predsednika Skupštine Eulex sudija od 4. novembra 2010., predmet je dodeljen Eulex sudiji Riku Jaakkola.

Sud je održao dva preliminarne pretrese, 23. februara 2011. i 12. aprila 2011. Na pretresu 23. februara 2011. sud je oglosio rešenje o pitanju da li tužioci imaju aktivnu legitimaciju ili ne. Prema tom rešenju (vidi zapisnik sa prošlog pretresa, 23. februara 2011., str. 11) tužioci imaju aktivnu legitimaciju jer rešenje opštinskog suda u Dečanima od 20. januara 2011. dokazuje da su tužioci nasledili dotični stan od svog pokojnog oca. Svaki od tužilaca sada ima jednu trećinu stana.

Na pretresu 23. februara sud je oglosio i rešenje o predlogu tuženoga i naredio tužiocima da plate iznos od 500 Evra kao deposit za troškove postupka (vidi zapisnik sa preliminarne pretresa 23. februara 2011., str. 16-17).

Ovde treba napomenuti da je u toku krivični postupak protiv tuženoga u istoj pravnoj stvari. Nakon što je Eulex tužilac 10. juna 2010. rešio da povuče tužbu, tužioci Miloš, Stevan i Jovanka Vukčević su 21. juna 2010. podneli optužni predlog opštinskom sudu u Dečanima protiv optuženoga. Predmet je dodeljen Eulex sudiji.

Popis dokaza

Tužioci su podneli dole navedene dokaze. Nakon navoda svakog pojedinog dokaza, sledi opis šta bi on navodno trebao dokazati.

Dokumentarni dokazi

Tužioci:

- 1) Ugovor o kupovini stana od 16.3.1993.
  - tužioci su stekli pravo na stan i na pomoćni objekat.
- 2) Ugovor o stanarskom pravu na stan od 31.3.1966.
  - (treba da se izvede zajedno sa dokazom br. 1)
- 3) Rešenje Komisije za stambena pitanja i zahteve HPCC/D/126/2004/C od 18.6.2004.
  - pravi zastupnik tuženoga je više puta osporio postojanje ovog objekta.
- 4) Pismo HPD porodici Vukčević od 11.9.2006.
  - postojanje i vrednost stana i pomoćnog objekta.
- 5) Pismo HPD porodici Vukčević od 10.11.2006.
  - postojanje i vrednost stana i pomoćnog objekta.
- 6) Pismo sa uviđaja od 6.3.2006.
  - glavni inspektor je bio prisutan kritičnog dana kada su objekti srušeni.
- 7) Obaveštenje od 7.3.2007.
  - obaveštenje o rušenju stana od 5.3.2007.
- 8) Obaveštenje od 7.5.2007.

- obaveštenje o rušenju kuće.

Saslušavanje tužilaca

- 1) Miloš Vukčević
- 2) Stevan Vukčević

Svedoci:

Na predlog tužilaca:

- 1) Jashar Hulaj
  - postojanje pomoćnog objekta; rušenje kuće i pomoćnog objekta.
- 2) Shkelzen Goqi
  - postojanje pomoćnog objekta; rušenje kuće i pomoćnog objekta.
- 3) Ajne Iberhusaj
- 4) - postojanje pomoćnog objekta; rušenje kuće i pomoćnog objekta.
- 5) Ali Cekaj
- 6) - postojanje pomoćnog objekta; rušenje kuće i pomoćnog objekta.

Veštaci:

Na predlog tužilaca:

- 1) Stručnjak za geodeziju opštine Dečani, Muhamet Vishaj
  - stručnjak za geodeziju učestvovao je u uviđaju na licu mesta 18. maja.
- 2) Građevinski inženjer opštine Dečani, Hyse Dinaj
  - procena vrednosti dotičnih objekata.

Ocena činjenica i pravnih osnova

Uvod

Pravna osnova za ovaj predmet regulisana je članovima 154, 155 i 158 Zakona o obligacionim odnosima (SFRJ 29/1978, kasnije ZOO). Prema članu 154, stav 1, svako ko drugom licu nanese štetu ili gubitak treba da ih nadoknadi, sem ako ne dokaže da je šteta nanesena bez njegove krivice. Prema članu 155 i materijalna i nematerijalna šteta, npr. psihička bol ili zastrašivanje, smatraju se "štetom ili gubitkom". Prema članu 158, krivica postoji ako je prekršilac naneo štetu ili gubitak namerno ili iz nehaja.

Glavno pitanje u ovom predmetu jeste da li je tuženi naneo štetu/gubitak tužiocima (članovi 154 -155 ZOO) tako što je namerno ili iz nehaja srušio stan i pomoćni objekat u njihovom vlasništvu (član 158). Tužioci ponajpre treba da dokažu da je tuženi srušio njihov stan i pomoćni objekat.

Nesporne činjenice su navedene na str 1. U vezi sa činjenični stanjem najpre treba rešiti sledeća pitanja:

- Da li je na licu mesta postojao i pomoćni objekat?
- Da li je tuženi namerno ili iz nehaja srušio dotični stan i pomoćni objekat?

Ako se ustanovi da je tuženi srušio te objekte, treba rešiti i sledeća pitanja:

- Da li su tužioci bili vlasnici pomoćnog objekta?
- Koja je vrednost stana i pomoćnog objekta?
- Da li su tužioci pretrpili bol ili strah (član 155 ZOO)?

Postojanje pomoćnog objekta

Prema tužiocima, pored stana pokojnog Ilije Vukčevića postojao je i pomoćni objekat. Stručnjak za geodeziju opštine Dečani, G. Muhamet Vishaj pokazao je na fotografiji snimljenoj iz vazduha 1983. godine da se pored zgrade sa dva stana nalazi još jedan objekat.

Sud nalazi da je svedočenje Muhameta Vishaja konsistentno sa svedočenjima tužilaca. Štoviše, tuženi nije ustvrdio da se na licu mesta nalazila još koja zgrada sem onih pomenutih u tužbi. Iz ovoga je jasno da je drugi objekat na ovom snimku iz vazduha onaj pomoćni objekat kojeg pominju tužioci. Drugo pitanje je da li su tužioci vlasnici tog objekta ili ne.

Rušenje objekata

Tužioci su podneli neke dokumentarne dokaze u vezi sa rušenjem objekata. Inspeksijsko pismo od 6.3.2007. (dokaz br. 6) napisao je G. Jashar Hulaj, glavni inspektor opštine Dečani, koji je saslušan kao jedan od svedoka. To pismo je naslovljeno na predsednika opštine Dečani. Obaveštenja od 7.3. i 7.5.2007. (dokazi br. 7 i 8) su oba od G. Haki Tahirukaja, direktora društvene firme FIE "Gjeravica", bivšeg vlasnika dotičnog stana. Oba su pisma naslovljena na regionalnu kancelariju KTA u Peći. Sud nalazi da je prema tim pismima manastir u Dečanima srušio dotične objekte. Jashar Hulaj napisao je pismo od 6.3.2007. (dokaz br. 6) prema onome što je video. Pisma koja je napisao Haki Tahirukaj (dokazi br. 7 i 8) su oba zasnovana na pismu Jashara Hulaja (dokaz 6). Dakle, svi dokazi su zasnovani na onome što su Jashar Hulaj i lica koja su bila s njim, Shkelzen Goqi i Ajne Iberhusaj, videli on 5.3.2007.

Svedoci *Jashar Hulaj, Shkelzen Goqi i Ajne Iberhusaj* su svi posvedočili da su videli rušeje objekata 5. marta 2007. Oni su svi bili zaposlenici opštine Dečani i bili su u svojoj

uobičajenoj građevinskoj inspekciji. Svi ti očevici su posvedočili da su na licu mesta videli jednog bradatog čoveka u crnoj mantiji kako vozi ekskavator i ruši dotične objekte. Na licu mesta su videli i neka lica u "civilnoj" odeći. Nisu identifikovali nijednu osobu na licu mesta, ali su iz okolnosti i prema odeći čoveka koji je upravljao ekskavatorom svi zaključili da su osobe koje su videli na licu mesta bile iz manastira. Osmatrali su događanja iz vozila u pokretu, sa rastojanja od 20 - 25 metara. Nije im bilo dozvoljeno da se zaustave, jer se to dešavalo na manastirskom posedu, kojeg je čuvao KFOR.

Sud ceni da nema razloga da se dovede u pitanje verodostojnost gore pomenutih svedoka i njihovih zapažanja. Dakle, ako uzmemo u obzir da se lice mesta nalazi na manastirskom posedu, koji je – a bio je i 5.3.2007. – pod zaštitom KFOR-a, jasno je da su te objekte srušili ljudi iz manastira. Licu mesta mogli su pristupiti samo ljudi iz manastira. Na ovim osnovama sud je našao da je dokazano da su neki ljudi iz manastira Dečani srušili dotične zgrade. Međutim, nema dokaza koji bi ukazivali da je za to odgovoran tuženi. Nijedan od očevidaca nije identifikovao tuženoga kao jedno od lica prisutnih na licu mesta.

Zaključci

Sud nalazi da se u tužbi navodi da je "tuženi srušio" te objekte. E da bi dokazali tu tvrdnju, tužioci treba da dokažu bilo da je sam tuženi fizički srušio objekte ili barem da je izdao naređenje da se to uradi. Tužioci to nisu uradili – oni su samo dokazali da su to uradili neki ljudi iz manastira. Činjenica da je tuženi vladika manastira Dečani ne dokazuje da je on izdao naređenje da se ti objekti sruše. Naređenje je moglo da izda neko drugo lice iz manastira ili Pravoslavne crkve, ili je neko iz manastira mogao da sruši objekti na svoju inicijativu, bez ičijeg naređenja.

Na ovim osnovama sud nalazi da tužioci nisu dokazali da je tuženi srušio te objekte. Tužba treba da se odbija. Iz tog razloga nema potreba da se rešavaju preostala sporna pitanja: da li su tužioci vlasnici pomoćnog objekta, vrednost oba objekta i da li su tužioci pretrpeli bol ili strah.

Troškovi postupka

Prema članu 452, stav 1 Zakona o parničnom postupku, stranka koja izgubi spor treba da nadoknadi sve troškove koji su uzrokovani stranci koja je spor dobila. Prema članu 453, stav 1, kod odlučivanja o nadoknadama koje treba isplatiti strankama, sud treba da uzme u obzir samo troškove nužne da za učestvovanje u sudskom postupku. Sud će da uzme u obzir sve okolnosti kako bi ocenio koji su troškovi bili nužni i u kojem iznosu. Prema stavu 2, ukoliko je predviđena tarifa za naknadu branioca ili ostale troškove, u tom slučaju ovi će se troškovi izmeriti prema takvoj tarifi.

Budući da su tužioci izgubili spor, oni su solidarno obavezni da nadoknade troškove postupka tuženome. Advokat tuženog je dostavio sudu specifikaciju troškova postupka i zatražio ukupan iznos od 1.550,18 Evra.

Sud primećuje da postoji Tarifa Advokatske Komore Kosova, koji su na osnovu Zakona o Advoaturi (03/L-117). Prema ovoj tarifnoj osnovi, osnovni honorar za salušanja iznosi 101,40 evra i 18 evra za svaki dodatni sat. Prema zapisniku, sledeća ročišta su održana i troškovi za svako ročište su:

- sednica za EULEX da preuzme predmet dana 04.11.2010, 35 minuta => 101,40 evra
- pripremna sednica dana 23.03.2011, 5 časova (pauza za ručak isključena) => 173,40 evra
- pripremna sednica dana 12.04.2011, 4 časova => 155,40 evra
- Glavni pretres dana 18.05.2011, 5 časova (pauza za ručak isključena) => 173,40 evra
- Glavni pretres dana 19.05.2011, 3 časova => 137,40 evra
- Glavni pretres dana 26.05.2011, 3 časova => 137,40 evra

Pored toga, advokat tuženog ima pravo na 78 evra za pismeni odgovor na tužbu i pismeni podnesak od 08.04.2011, kao što je tražio. Osim toga ima pravo i na naknadu za odsustvo u kancelariji. Prema tarifnoj osnovi ova naknada iznosi 25,35 evra na dan, što ukupno iznosi 152,10 evra, kao što je tražio. Sud je odbio zahtev za 55,70 evra za razmatranje spisa predmeta, pošto je predmet bio prilično lak za advokata tuženog i zato što nije jasno na šta se zasniva ovaj zahtev. Sud je izračunao iznos neophodnih troškova na osnovu ovih informacija i zaključio da odgovarajući iznos je 1.186,50 evra ukupno.

PRAVNI LEK

Stranke mogu da se žale protiv ovog rešenja okružnom sudu u Peći preko opštinskog suda u Dečanima u roku od petnaest (15) dana od dana kada prime primerak ovog rešenja.

Opštinski sud u Dečanima, 10. juna 2011.

Riku Jaakola
Predsedavajući sud
EULEX sudija

